

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Культура мови науковця: термінологічний аспект

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

підготовки _____ доктор філософії _____
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

Спеціальність _____ 091 «Біологія» _____

2017 рік

Робоча програма розроблена у відділі аспірантури й докторантури

Розробники програми: канд. філ. наук, проф. Василенко Г.Л.,
(науковий ступень, посада, П.І.Б. розробників)
ст. викладач Писаренко Л.М.

Обговорено на Центральній методичній раді та рекомендовано до затвердження Вченою радою

« ____ » _____ 2017 р., протокол № ____

Проректор з наукової роботи проф. Погорілий В.В.

Затверджено на засіданні Вченої ради

« ____ » _____ 2017 р., протокол № ____

Голова Вченої ради акад. Мороз В.М.

Ректор акад. Мороз В.М.

ВСТУП

Програма підготовки докторів філософії складена на основі Закону України «Про вищу освіту» та відповідно до ПОРЯДКУ підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), Положення про підготовку докторів філософії та докторів наук ВНМУ

Спеціальність 091 «Біологія»

Дана програма є частиною освітньої програми підготовки докторів філософії в рамках професійної спеціалізації, і розрахована на 1,5 кредиту, який засвоюються протягом I семестру I року навчання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес формування української медичної термінології, її лексико-семантичні особливості та структурно-граматична будова.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, психологія, педагогіка, внутрішні хвороби, госпітальна хірургія, акушерство та генекологія, терапія, фармація, очні хвороби, внутрішні хвороби.

Програма навчальної дисципліни складається з такого модуля:

Медична терміносистема сучасної української мови.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Культура мови лікаря: термінологічний аспект» є аналіз проблем функціонування й упорядкування українських медичних термінів на сучасному етапі, з'ясування причин виникнення та накреслення альтернативних шляхів їх вирішення.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Культура мови лікаря: термінологічний аспект» є проаналізувати шляхи формування системи медичної термінології, визначити джерела її поповнення, вказати на основні словотворчі моделі, виявити лексико-семантичні особливості сучасної медичної термінології

1.3. Аспіранти повинні:

знати: етапи розвитку сучасної медичної термінології, джерела виникнення і поповнення медичної термінології, основні способи словотвору медичних термінів; ***вимоги до оформлення реферату, наукової статті, бібліографії.***

вміти: визначити основні способи термінотворення, встановити джерела запозичень українських медичних термінів, з'ясувати походження власних українських медичних термінів, описати сучасний стан медичної термінології, визначити суперечливі моменти і причини їхнього виникнення в медичній термінології сьогодення; *правильно оформити відповідно до сучасних вимог реферат, наукову статтю, бібліографію*

мати поняття:

про сучасну проблему остаточного винормування та уніфікацію української медичної термінології; практичний аспект удосконалення термінології; вилучення неоправдано використовуваних слів-покручів та відродження окремих забутих термінів

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 45 години 1,5 кредита ЄКТС.

2. Інформацій обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1.

Українська мова як державна. Культура писемної наукової мови (*реферат, наукова стаття, бібліографія*).

Етапи розвитку української медичної термінології. Походження та лексичний склад медичної термінології.

Лінгвістичний аспект української медичної термінології. Словотвір медичних термінів. Синонімія та варіативність в українській медичній термінології.

Суржик як об'єкт наукових досліджень і дискусій в культурі мовлення лікарів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Аспірантура		
	у тому числі		
	Л	С.Р	Пр
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Українська мова як державна	2	2	4
Змістовий модуль 2. Етапи розвитку української медичної термінології		10	4
Змістовий модуль 3. Лінгвістичний аспект української медичної термінології		10	4
Змістовий модуль 4. Культура мовлення науковця і суржик.	2	9	2
Всього	4	31	14
Усього годин за дисципліну	4	31	14

9. Індивідуальні завдання

Виготовлення таблиць, написання реферату, доповідь на наукових конференціях, підготовка наукової статті.

10. Методи навчання

Практичні заняття, підсумкові заняття, лекції. Використання дистанційного навчання – з залученням аспірантів до освітніх ресурсів та міжнародновизначених курсів.

11. Методи контролю

Поточний контроль, модульний (семестровий) контроль. Форма поточного контролю обирається науковим керівником. За умов успішного завершення курсу та досягнення мети й завдань навчання аспірант отримує сертифікат, у якому зазначено назву навчальної дисципліни, перелік набутих навичок та вмінь, а також рівень їх опанування.

12. Система оцінювання – оцінювання навчальної діяльності аспіранта здійснюється відповідно до вимог навчальної програми та інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (2005).

13. Методичне забезпечення

Тексти та конспекти лекцій

Методичні розробки для аспірантів з практичних занять

Збірник тестових завдань; електронний банк тестових завдань, банк тестових завдань на паперових носіях, ситуаційні завдання.

Технічні засоби навчання:

- Комп'ютери.

14. Рекомендована література

Базова

1. Кіцера О. До питання унормування української медичної термінології. Іп: Українська термінологія і сучасність. Вип. VI. Київ, КНЕУ, 2005, С. 164-167.
2. Литвиненко М., Місник М. Українська медична термінологія у фаховій мові лікаря. Київ - 2000
3. Нечаїв С. Деякі проблеми української медичної термінології. Іп: Українська термінологія і сучасність. Вип.VII. Київ, КНЕУ, 2007, С. 333.
4. Павловський М. Про упорядкування українських термінів медичних текстів. Іп: Українська термінологія і сучасність. Вип.VII. Київ, КНЕУ, 2007, С.187-190.
5. Пиріг Л.Сучасні реалії творення, удосконалення, сприйняття і використання української медичної термінології Іп: Українська термінологія і сучасність. Київ, НАН України, 1997, С.32-33.

Допоміжна

6. Гимер Н. Терміни та позначення косметичних процедур в українській мові. Іп: Українська термінологія і сучасність. Вип. VIII. Київ, КНЕУ, 2009, С. 113-116.
7. Лисенко Г. Шляхи становлення й розвитку української анатомічної термінології. Іп: Українська термінологія і сучасність. Вип. VII. Київ, КНЕУ, 2007, с. 167-170.
8. Місяць Н., Білоус А. Українські офтальмологічні терміни з погляду походження. Іп: Українська термінологія і сучасність. Вип. V. КНЕУ, 2003, С.158-160.
9. Петрова О. Деякі аспекти термінотворення в розвитку епідеміологічної науки. Іп: Українська термінологія і сучасність. Вип. V. КНЕУ, 2003, С.160-163.
10. Пономарев Д.О. (ред). Сучасна українська мова. Київ, «Либідь», 2001.
11. Ріднева Л. Терміни та позначення пухлин у народній медичній лексиці української мови. Іп: Українська термінологія і сучасність. Вип. VII. Київ, КНЕУ, 2007, С. 193-195.

15. Інформаційні ресурси

1. Місник Н., Симоненко Л. «Про «стан здоров'я» мови медицини (термінологічний аспект)
<http://ip.edu.ua/tc.terminology/TKWisnyk453/>
2. Навчук Г/ Ткач А/ Українська медична термінологія на сучасному етапі: проблеми упорядкування
www.Bsmu.edu.ua
3. Томка І. Економічні медичні терміни
www.Rusnauka.com
4. Цісар Нью До питання про варіативність і нормативність вторинних медичних найменувань
<http://lp.edu.ua/tc.terminology/TKWisnyh648>